

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3930

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1499

C O D I C E S

1500

Supplementi dyalogi. Sicut enim habetur supplementum Trialogi, sic etiam et dyalogi. Et statim: Sequitur Capitulum 30. Trialogi wigleph de Canonisatione. Ejus initium: Delector frater fronest. Quod tantum magnificas saluarem &c. Itaque Supplementum praeit ipsi Operi, quod en!

III. fol. 34. Incipit primus liber Trialogi. Capitulum primum. Initium: Cum locutio ad personam multis plus complacet &c. Opus pluries relatum.

*IV. fol. 188. Incipit Supplementum trialogi. Ita: Utrum cleretus debuit dotacionem quam modo occupat, a dominis temporalibus recepisse. Et videtur quod sic &c. Et istud Supplementum alio titulo *De Dotatione Ecclesiae* jam occurrit Codd. variis, quos in *Indice* confer. Ad calcem: *Dof nelyb. Improbantis.**

V. fol. 207. De salutacione angelica. Initium: Quamuis autem salutacio angelica dicta ad beatam virginem sit communiter et laudabiliter usitata &c. Relatum saepius.

VI. fol. 209. p. 2. Accedit Index alphabeticus in Trialogum.

CCCCIV.

881 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 359. f. per duas columnas probe, non tamen una manu, exaratus, rubricisque et marginum Summariis distinctus varia complectitur Job. Wiclefi, Job. Hus et Jacobi de Misa

Scripta, quibus et Elenchus et Rerum notabilium Index praemittitur. Sunt vero: I. Job. Wiclefi Dialogus. Initium: Cum ydemptitas sit mater fastidij &c. ut alias. Ad calcem: Corredus est Anno domini M°. CCCC°. XIV°. post festum Georgij feria sexta.

II. fol. 21. Ejusdem Trialogus. Initium: Cum locutio ad personam &c. ut saepius. Ad calcem: Corredi anno domini MCCCCXIV. finiui post ascensionem domini sabbato die ante horam XVIII. Amen. Igitur in Bohemia ob horologium.

III. fol. 125. Ejusdem Expositio capituli 23. Mathei evangeliste. Initium: Cum secundum Apostolum Heb. 11. fides sit fundamentum &c. ut alibi.

IV. fol. 141. Sequitur super (Caput) 24^m. Initium: Quia Evangelium istud est multis absconditum &c. ut alibi.

V. fol. 150. p. 2. Incipit sermo Magistri Johannis Hus ad populum de corpore Christi. Amen. Initium: Impugnantibus uerba evangelij et ignorantibus circa sacramentum dominici corporis veritatem &c. Ut Cod. DCLXII. et alias, et Opp. Husi edit. 1715. P. I. p. 202.

VI. fol. 156. Posicio Reuerendi Magistri Hus de sangwine iberi christi amen. Initium: Utrum christus omnem sanguinem &c. Ut Cod. CCCCXXI. et alias, et Opp. Husi cit. P. I. p. 191. Hic subnotatur: Finit determinacio questionis — per Reuerendissimum Magistrum Johannem de Husinecz Sacre

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3930

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1501

P O L E M I C I .

1502

Sacre Theologie pro tunc Baccal. studij pragens. compilatorem pro fidei catholice confirmatione et auarorum clericorum sacerdotum et laycorum profundiores opolatorem.

VII. fol. 166. *De Religionibus vanis monachorum.* Est Job. Wiclefi, et Cod. CCCLXXXV. inscribitur: *De Fundatore Religionis*, et incipit: *Saluator noster diligens unitatem religionis &c.*

VIII. fol. 168. p. 2. Ejusdem *de triplici vinculo.* Initium: *Tria sunt vincula amoris quibus fideles viatores &c.* Refert Baleus, sed absque initio.

IX. fol. 178. ex Elencho praevio: *De minoribus fratribus se extollentibus.* Initium: *Cum viantes et fratres specialiter contendant circa perfectiones ordinum priuatorum &c.* Est Wiclefi, sed apud Baleum et Tannerum non occurrit.

X. fol. 187. ex Elencho Ejusdem: *Vtrum licet clerum corrigerere.* Initium: *Circa preparacionem (praedicationem?) evangelij de qua dictum est, videtur utile dubitare, utrum in evangelisatione coram clero et communi populo licet caritative cleri maliciam arguere &c.* Non repertum in Catalogis citt. In edit. Opp. Husi 1715. T. I. p. 185. f. huic adscribitur.

XI. fol. 192. p. 2. Ejusdem: *De sedis Monachorum.* Initium: *Cum christus sit primus et nouissimus, cuius perfecta sunt opera &c.* Antesignanos suos in impugnandis Ordinibus Mendicantium

Wiclefus hic citat Ricardum Armacan. Wilbelmum de Sancto Amore et Robertum Lincon. Non repertum. Habet ad calcem: Explicit tractatus de cor. ua. condi. fratrum editus a magistro Johanne sacre page professoris. Finitus Anno domini MCCCCXII. In Collegio pauperum. In die sancte Agne hora quasi 20.

XII. fol. 196. p. 2. *De Cura et modo rei familiaris.* Ad calcem legitur: *Explicit liber de Cura rei familiaris Lucij Annei Senece. Alij vero dicunt quod non sit Senece, sed scribit eum quidam ad amicum suum.* Est is Bernardus Silvester. Adi Cod. CCXLI. Initium: *Doceri cupis a nobis de Cura et modo &c.*

XIII. fol. 197. p. 2. in margine: *Posicio evangelici Doctoris.* Initium: *Utrum priuata religio sit datum optimum descendens a patre luminum &c.* Notat Baleus *Scriptum de Religiosis priuatis*, sed alio initio. Docet experientia Recensum nostrum Scriptorum *Wiclefianorum* recurrentes, Autorem saepius idem argumentum agitasse, id, quod Bibliographi saepe dicti non sat curate distinxere.

XIV. fol. 202. ex Elencho praevio: *Sermo M. Jacobelli de b. Magdalena.* Ad Academicos. In illud: *Ecce mulier que erat in Civitate peccatrix &c.* Luc. 7. Initium: *Cogitante me quid licet et expediret loqui in medio doce multitudinis cleri &c.* Ut alibi.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3930

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1503

C O D I C E S

1504

XV. fol. 208. e margine: *Sermo Magistri Jobannis de Hussinecz*, in illud: *Abjiciamus opera tenebrarum &c.* Rom. 13. Initium: *Tripli ratione ad loquendum urgeor, precepti potestate, fraterna caritate, timore dei omnipotentis &c.* Contra Clerum. Extat Opp. edit. cit. P. II. p. 57. Notabilis locus ille: *Serpit hodie putrida tabes per omne corpus ecclesie, et quo lacius, eo desperacius, eoque periculosius, quo interius. Nam si insurgeret apertus hereticus, mitteretur foras et arceret.*

XVI. fol. 212. *Sermo Magistri Jacobi de Miza*, in illud: *Hec omnia dabo tibi &c.* Matth. 4. Initium: *In exordio buius sermonis antequam ad dicenda procedatur &c.* Vertitur ad *Venerabiles magistros et dominos prestantissimos*, agitque de triplici genere cleri cupidi supremo, medio et infimo. Ejus mentionem non reperio.

XVII. fol. 217. p. 2. *Tractatus*, ut in calce, *de confessionibus editus a Magistro Jobanne*. Vide licet *Wiclefo*. Initium: *Duo sunt sacramenta precipua in quibus ecclesia est illusa scilicet sacramentum eukaristie et sacramentum penitentie &c.* Contra Transubstantiationem et Confessionem auricularem. In Catalogis citt. non inveni.

XVIII. fol. 221. Ejusdem: *De Ecclesia*. Initium: *Suppositis dictis de fide tam in symbolo apostolorum, quam in simbolo ecclesie, quam eciam in simbolo Atana-*

sij &c. Apud *Baleum* inscribitur de *Ecclesia et Membris*.

XIX. fol. 230. male in Elencho praevio: *De Papa*. Est enim Adhortatio illa subposita *Ambrosio*, quae incipit: *Dilecte fili, diligite lacrimas &c.* et relata est Cod. CCLXXXVII. Ad calcem habet: *Explicit liber Ambrosij de moribus Ecclesie*.

XX. fol. 230. p. 2. *Tractatus*, ut in calce, *de christo et suo adversario*. Initium: *Secundum katolicos Ecclesia est predestinorum universitas &c.* Ut alibi. Sub finem nomen suum notavit *Librarius Jobannes de Tarnow*, cui *Codex* hic usque ad fol. 304. debetur.

XXI. fol. 239. p. 2. Ut e calce: *Cruciata*. Initium: *Cum secundum fidem katolicam Rom. 8. timentibus deum &c.* Jam indica inter plura *Wiclefi* alibi.

XXII. fol. 250. p. 2. Ejusdem, ut in calce: *Tractatus de fundacione sectarum christo in oppositum introducitarum*. Initium: *Motus sum per quosdam veritatis amicos originaliter detegere &c.* An ille, quem *Baleus de origine Sectarum* inscribit? Ad calcem finitus dicitur: *Anno domini Millesimo CCCCXII. sexta feria proxima ante Conduictum Pasche hora quasi vicefesta. Conduictus Pasche communiter in Bohemia dicebatur Dominica in Albis*, quod ab ea die inciperent haberi Supplicationes seu Processiones circa paroeciales Ecclesias. Vide *Voigtii τα μακαριτα Dissert. germ. de Calendario Slavor. T. III. Dissertt. vulgo*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3930

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1505

P O L E M I C I .

1506

vulgo *Abbandl.* einer Privatgesellschaft. in Böbmen p. 113.

XXIII. fol. 264. p. 2. *Traſtus*, ut in calce: *De noua pruaricantia mandatorum.* Initium: *Cum secundum veritatis testimonium Matth. 19. ad ingressum in patriam sufficit &c.* Ut alibi.

XXIV. fol. 271. *Isidori Hispan. Liber VI. VII. VIII. Originum*, ut extant in edit. Paris. 1601. p. 70. f. non tamen sine quadam lectionis varietate.

XXV. fol. 300. reditur ad *Wiclefi Tractatum de Septem Donis Spiritus Sancti*, cuius initium: *Cum spiritus sanctus sit tercia persona trinitatis &c.* ut alibi.

XXVI. fol. 304. ex Elencho praevio: *Sermones ad Clerum.* Alia a praecedentibus Tractatus manu scripti et numero VIII. quos enumerabo: 1.) in illud: *Vos estis sal terre &c.* Matth. 5. Init: *Verba saluatoris nostri episcoli et doctoris prestantissimi &c.* In Opp. Job. Husſi edit. cit. T. II. p. 70. ubi in Festo S. Augustini habitus dicitur. 2.) in illud: *Tres sunt, qui testimonium dant &c.* I. Job. 5. Init: *Igitur ad honorem dei patris et filij et spiritus sancti qui unus existens in essentia &c.* Itidem Husſi, et edit. cit. T. I. p. 131. inscriptus *Actus pro defensione Libri Job. Wicclef de Trinitate sancta publice celebratus Anno 1410.* 3.) *Sermo M. Jacobi de Misa.* In illud: *Accipiebant spiritum sanguinem.* A& 8. Init: *Nisi quia esset diuersitas spirituum, quorum aliis est bonus*

et verus &c. Nemini, quod sciam, haſtenus memoratus. 4.) in illud: *Dilexerunt homines magis tenebras quam lucem.* Job. 3. Init: *Honorabiles patres Magistri et domini.* Illa que sunt in sermonibus ad *wlgus* et multo magis ad *clerum* sunt ardua &c. Inveſtiva in Cupiditatem, Ambitionem et Contentiones Cleri, fortassis ejusdem *Jacobi de Misa.* 5.) in illud: *Dixit Martha ad ihesum, domine si fuisses hic &c.* Job. 11. Est Job. Hus, inscriptus de *exequijs Mortuorum* in edit. cit. P. II. p. 76. habitus a. 1411. et incipiens: *In presenti ewangelio agitur de morte lazari &c.* 6.) in illud: *Solliciti sitis seruare unitatem &c.* ad *Ephes.* 4. Initium: *Quia secundum Augustinum libro de 12. abusionibus primus gradus abusionis est &c.* Dirigitur pariter ad *Venerabiles Patres Magistrosque Reuerendos*, sed Autor latet. 7.) in illud: *Vie eius uie pulcre et semite eius pacifice &c.* Prov. 3. Init: *Ambrosius libro 3º super lucam ostendens nobis discrimina nostrarum viarum &c.* De viis Dei et viis Diaboli. Dirigitur ad Eosdem Autore tacito. 8.) in illud: *Diliges Dominum Deum tuum &c.* Matth. 22. Init: *In omnibus me defeluoſum reperiens contremisco &c.* Est Job. Hus, habitus a. 1405. ut edit. cit. T. II. p. 39. et nobis alias. 9.) *Sermo Magistri Johannis Rokyczan ad clerum.* Tardius adscriptus. In illud: *Querite prium regnum dei.* Matth. 6. Init: *Locuturus paternitatibus et dominacionibus*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3930

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1507

C O D I C E S

1508

nacionibus vestris perhorrescens timo. Quia cum me ipsum intueor &c.

CCCCV.

388 Codex membraneus lat. Sec. XV. Folior. 251. 4. currente calamo minute duabus columnis perscriptus complectitur: I. fine Autoris nomine *Tractatum de Veritate sacrae Scripturae*, qui Capitibus XXXII. constat, et absque ullo Praefamine a C. I. sic incipit: *Restat parumper discutere errores et concordias* (discordias?) *circa sensus scripture bodie plus solito seminatos. tum quia in illa consistit salus fidelium. tum quia illa est fundamentum cuicunque opinioni catholice &c.* Finis C. ult. *Et ut planius intelligatur tractatus de Symonia quem si deus voluerit propono diffusius pertradere.* Tractatum hunc pertinere ad *Johannem Wiclefum*, qui circa annum 1360. Romanam Sedem in *Anglia* oppugnare coepit, testis est *Job. Baleus* in *Scriptt. Brit. Cent. VI. edit. Basil. 1557. p. 450.* et *Tb. Tannerus* in *Bibl. Brit. p. 769.* quorum uterque ejus principium recitat. *Guil. Caveus* nunquam illum vidit, sed tantum e *Tb. Iamesii Apologia Wiclefi* anglice *Oxonii 1608. 4. edita memorat Vol. II. p. 65.* manu descriptum; neque enim typis excusus est, quod fatum plurimae *Wiclefi* lucubrationes habent, quae in *Angliae Bibliothecis* conduntur. Exemplum nostrum, ut multa alia ejusdem Au-

toris, per *Bobemos* studiorum caussa *Oxonium* frequentantes in continentem advectum est. Legitur enim ad oram infimam fol. ult. *Correctus gnauiter anno domini 1407. in uigilia purificationis sancte Marie Oxonii per Nicolaum faulfiss et Georgium de knyebnicz,* quorum prior ad familiam M. *Hieronymi* dicti *Pragensis* pertinuisse videtur. Index alphabeticus, qui *Tractatum* excipit, ab his adjectus fuerit. Et hic et sequentes saepius in *Indice* recurrent.

II. fol. 128. sequitur *Tractatus de Ecclesia* constans Capitibus XXIII. hujus initii: *Quia non nulli eciam illi qui uidentur esse aliquid discordant in materia de quietate ecclesie. et fides est ecclesia que deberet in christianis omnibus esse una, decet christianos cognoscere matrem suam &c.* Hunc quoque *Tractatum* in *Anglia* scriptum fuisse patet e narratione C. 7. de duobus *Viris armorum hominibus* (gens d'armes) regiis, qui rei inobedientiae exierunt *Contra mandatum regis* violente de carceri et prostrato custode carceris intrarunt septa *Westmonasteriensia* in quibus vendicarunt omnino ex sua subiectione regis ex illius ecclesie libertate &c. Regem hunc suum vocat Autor, cumque in hoc *Tractatu* apertius insurgat in Pontificem Rom. quam in priore, vix fallar, si hunc etiam *Wiclefo* adscripsero. Citantur quidem duo Ejus *Tractatus* a *Tannero*, unus inscriptus de *Ecclesia et Membris*, alter de *Ecclesia Catholica*,